

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-517/18-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Lidije Vukičević, predsjednice vijeća, mr. sc. Inge Vezmar Barlek i Marine Kosović Marković, članica vijeća, te sudske savjetnice Alme Beganović, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, kojeg zastupa [redacted] odvjetnik iz odvjetničkog društva [redacted]
[redacted] protiv rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, KLASA: UP/I-344-03/16-11/121, URBROJ: 376-10-18-23 od 16. studenog 2018., radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Županijske uprave za ceste Varaždinske županije, koju zastupa odvjetnica [redacted]
[redacted] na sjednici vijeća održanoj dana 12. veljače 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, KLASA: UP/I-344-03/16-11/121, URBROJ: 376-10-18-23 od 16.studenog 2018.

II. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadom troškova spora.

III. Nalaže se tužitelju Hrvatski Telekom d.d. iz Zagreba, Roberta Frangeša Mihanovića 9, da zainteresiranoj osobi Županijskoj upravi za ceste Varaždinske županije, naknadi troškove spora u iznosu od 3.125,00 kn u roku od 60 dana od primitka ove presude.

IV. Ova presuda će se objaviti u Narodnim novinama.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika utvrđeno je da je tužitelj infrastrukturni operator i ima pravo puta na županijskim lokalnim cestama na području varaždinske županije navedenim u Odluci o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine, broj: 103/17. i 17/18.) i dokumentu – Županijske ceste Varaždinske županije - stanje 20. listopada 2017. (Narodne novine, broj: 103/17.) i Lokalne ceste Varaždinske županije - stanje 23. listopada 2017. (Narodne novine, broj: 103/17.), koji su sastavni dio ovog rješenja, a koje ceste se nalaze u vlasništvu Republike Hrvatske i pod upravljanjem Županijske uprave za ceste Varaždinske županije, na kojim cestama tužitelj ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta podzemne i nadzemne EKI, br. 1294/2018, od 2. svibnja 2018. za Županijske ceste Varaždinske županije (dalje: Elaborat), koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i

održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI sastavni dio ovog rješenja. Točkom II. osporenog rješenja određeno je da količinu i vrstu EKI iz točke I. ovog rješenja čini trase kabelske kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu. Godišnja naknada, prema točki III. izreke rješenja, za pravo puta za korištenje nekretnina iz tog rješenja se utvrđuje prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu uz primjenu iznosa i načina obračuna određenog čl. 6. i 7. stavcima 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (Narodne novine, broj: 152/11., 151/14. i 95/117., dalje u tekstu: Pravilnik). Županijska uprava za ceste, prema točki IV. izreke osporenog rješenja, ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta od 25. listopada 2018. godine, a tužitelj se obvezuje u roku od 8 (osam) dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz točaka I., II. i III. ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primjenjeni, dostaviti tuženiku i Županijskoj upravi za ceste Varaždinske županije. Daljnjom točkom VI. obvezuje se tužitelj u roku 10 (deset) dana od primitka ovog rješenja platiti Županijskoj upravi za ceste Varaždinske županije naknadu za pravo puta za prvu godinu, a svaka slijedeća godišnja naknada za pravo puta se plaća u roku od 8 (osam) dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena. Županijska uprava za ceste Varaždinske županije se obvezuje omogućiti tužitelju ostvarivanje prava puta na nekretninama iz točke I. ovog rješenja (prema točki VII. izreke osporenog rješenja).

U izjavljenoj tužbi tužitelj u bitnom navodi da tuženik nije imao osnove za priznavanjem Županijskoj upravi za ceste Varaždinske županije, (dalje u tekstu: Uprava) naknadu za pravo puta na javnim cestama u vlasništvu Republike Hrvatske budući je sukladno odredbama Zakona o cestama („Narodne novine“, broj, 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14) na istima moguće zasnovati isključivo pravo služnosti ili pravo građenja prema cijenama utvrđenim Odlukom Vlade Republike Hrvatske. Navodi da je tuženik priznao Upravi pravo na naknadu za pravo puta primjenom čl. 28. st. 4. i 6. Zakona o elektroničkoj komunikaciji za čestice za koje tvrdi da su u naravi javne ceste u vlasništvu Republike Hrvatske, čime je postupio protivno odredbama zakona. Smatra da zakon propisuje postupak i način uređenja prava i obveze između Republike Hrvatske kao vlasnika javnih cesta s jedne strane i vlasnika infrastrukturnih i drugih građevina izgrađenih na takvom zemljištu s druge strane na način da ti odnosi mogu biti uređeni ili ugovaranjem prava služnosti ili prava građenja.

Stoga smatra da se prema zakonu Uprava ne može obraćati tuženiku sa zahtjevom za utvrđivanje visine naknade za pravo puta, jer za to nema ovlast, a ponajmanje u trenutku kada tužitelj s njime već ima uređen ugovorni odnos, uredno plaća te je spremjan plaćati naknadu za služnost u visini propisanoj Odlukom Vlade. To pravo Uprava nema niti prema čl. 28. st. 6. Zakona o elektroničkoj komunikaciji, prema kojem takav zahtjev tuženiku može podnijeti isključivo vlasnik nekretnine ili upravitelj općeg dobra. Vlasnik javnih cesta kao javnog dobra u općoj uporabi je Republika Hrvatska, a ne Uprava. U konkretnom slučaju stoga nije bilo mjesa provođenju postupka predviđenog čl. 28. st. 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama. Navodi da pravo puta nije definirano u Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima kao stvarno pravo te se kao institut ne može primijeniti za uređivanje međusobnih odnosa između tužitelja kao infrastrukturnog operatora i upravitelja javnih cesta u pogledu korištenja javnih cesta za EKI jer se to protivi izričitoj odr. čl. 3., čl. 25. i čl. 122. Zakona o cestama.

Tužitelj smatra da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno, radi čega su počinjene bitne povrede pravila postupka. Smatra da je tuženik pogrešno zaključio da ugovor sklopljen između Uprave i tužitelja više ne proizvodi pravne učinke, te je time pogrešno

razriješio (odlučio) prethodno pitanje s posljedicom da je zbog toga pogrešno primjenio odredbu čl. 2. st. 1. t. 21. Zakona o elektroničkim komunikacijama i čl. 8. st. 4. Pravilnika. Citira tu odredbu Pravilnika te zaključuje da do obveze plaćanja naknade za pravo puta dolazi samo u slučaju ako ne postoji ureden ugovorni odnos, koji predstavlja zaseban i isključivi pravni temelj korištenja nekretnine i plaćanja naknade za takvo korištenje. Takav zaseban isključiv pravni temelj proizlazi iz čl. 2. st. 1. t. 21. Zakona o elektroničkim komunikacijama prema kojem tužitelj kao infrastrukturni operator može isključujuće alternativno ili koristiti vlastite nekretnine i/ili nekretnine drugih u svrhu građenja, održavanja, razvoja i korištenja EKI ili zasnovati pravo puta u skladu sa zakonom. Tužitelj osporava da je ugovor prestao otkazom kojeg je zaprimio 25. listopada 2018. godine te smatra da se radi o prethodnom pitanju.

Tuženik je pogrešno, prema mišljenju tužitelja, zaključio da na nekretninama koje su predmet upravnog postupka ne postoji drugo pravo temeljem kojeg tužitelj kao infrastrukturni operator plaća naknadu, a time je odlučio o prethodnom pitanju o kojem je ovisila odluka o tome postoji li zapreka za određivanje naknade i obvezivanje tužitelja na njezino plaćanje. Stoga smatra da je u smislu čl. 45. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj: 47/09.) trebalo riješiti to pitanje ili prekinuti postupak rješenjem dok to pitanje ne riješi nadležni sud. Tuženik je kao nadležno tijelo odlučio riješiti to pitanje na način kako to proizlazi iz izreke osporenog rješenja, tako da je očito utvrdio činjenicu nepostojanja predmetnog ugovora nakon što je raspravljeno o činjeničnom stanju na kojem je trebalo primjenom mjerodavnih propisa donijeti pravilno rješenje. Tuženik je prema mišljenju tužitelja propustio raspraviti pravnu prirodu ugovora vezano uz okolnost radi li se o ugovoru koji može prestati otkazom te propustio raspraviti ovo prethodno pitanje prema pravilima iz čl. 240. Zakona o vlasništvu prema kojem služnost prestaje istekom završnog roka, odnosno raskidnog uvjeta uz primjenu odredaba o završenom roku iz čl. 301. u svezi čl. 279. st. 3. Zakona o obveznim odnosima vezanim uz raskidni uvjet. Tuženik je propustio pravilno ocijeniti da se radi o ugovoru o pravu služnosti koji je sklopljen s trajanjem dok je elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema u funkciji zbog kojih je izgrađena prema čl. 2. st. 1. ugovora. Navodi odredbu čl. 297. st. 3. Zakona o obveznim odnosima te kao primjer raskidnog uvjeta navodi ispunjenje dogadaja koji imaju značenje da im je izgrađenoj EKI prestala funkcija. Od trenutka nastanka takvog događaja ugovor o pravu služnosti bi prestao, odnosno prestali bi njegovi učinci, pri čemu niti jedna ugovorna stranka ne bi trebala izjavljivati otkaz ili poduzimati neku drugu radnju usmjerenu na prestanak ugovora. Za slučaj da se ovaj sud upusti u samostalno odlučivanje o ovom prethodnom pitanju tužitelj u nastavku tužbe upućuje na detaljno obrazloženih razloga zbog kojih zaključuje kako otkaz nije osnovan i kao takav nije proizveo pravni učinak prestanka ugovora.

Kao daljnji prigovor navodi kako je tuženik priznao Upravi status ovlaštenika naknade za pravo puta za nekretnine za koje nije nedvojbeno utvrđeno da bi doista bilo riječ o javnim cestama u vlasništvu Republike Hrvatske, a pod upravljanjem Uprave. Navodi čl. 28. st. 4. Zakona o elektroničkim komunikacijama prema kojem je infrastrukturni operator obvezan plaćati naknadu za pravo puta vlasniku nekretnine ili upravitelju općeg dobra. Poziva se na stajališta ovog Suda izražena u više presuda, prema kojima je za pravilnu primjenu odredbe čl. 28. st. 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama mjerodavno zemljišnoknjižno a ne faktično stanje, jer ova odredba ovlašćuje isključivo vlasnika nekretnine, odnosno upravitelja općeg dobra na podnošenje zahtjeva radi utvrđenja infrastrukturnog operatera i naknade za pravo puta, te kao primjer navodi presudu poslovni broj UsII-82/17 i UsII-18/17 te UsII-216/16. Tuženik ne čini spornim da su sukladno čl. 3. st. 3. Zakona o cestama javne ceste javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske, ali tužitelj ističe da Zakon o

cestama pravi razliku između javnih cesta izgrađenih do stupanja na snagu tog Zakona za koje je izrađena snimka izvedenog stanja i koje su evidentirane u katastru (prema čl. 123.), javnih cesta izgrađenih do dana stupanja na snagu Zakona o cestama (Narodne novine, broj: 84/11.) koje uopće nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje prema čl. 124. Zakona o cestama, i javnih cesta izvedenih nakon stupanja na snagu Zakona o cestama, za koje se uknjižba provodi sukladno općim propisima kojima se uređuje uknjižba prava vlasništva, pri čemu prijedlog za upis prava vlasništva za javne ceste podnosi zemljišnoknjžnom суду nadležno državno odvjetništvo prema čl. 127. Zakona o cestama. Iz tih odredaba, prema mišljenju tužitelja, slijedi da je u ovom postupku u odnosu na priznavanje prava na naknadu za pravo puta na javnim cestama bilo odlučno utvrditi da se uopće radi o javnim cestama. To je tuženik propustio utvrditi u svim onim slučajevima u kojima prethodno nije bio proveden postupak opisan u navedenim člancima od 123. do 130. Zakona o cestama. Smatra da tuženik nije mogao izvesti zaključak da određena čestica predstavlja javnu cestu u svim onim slučajevima u kojima javne ceste uopće nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, odnosno za sve javne ceste izvedene nakon stupanja na snagu Zakona o cestama, a za koje još uvijek nije provedena uknjižba prava vlasništva. Tužitelj izričito predlaže суду održavanje rasprave, dok će se o dalnjim dokaznim sredstvima očitovati nakon primitka odgovora na tužbu, a svakako prije održavanja ročišta.

Uzimajući u obzir sadržaj priložene tužbe koja je podnesena pred Trgovačkim sudom u Varaždinu, radi utvrđenja neosnovanosti otkaza te utvrđenja da je ugovor o služnosti i dalje na snazi predlaže ovom суду da odluci o tom prethodnom pitanju na način da utvrdi kako je otkaz ugovora neosnovan i bez pravnog učinka, da je ugovor na snazi i slijedom toga poništi rješenje tuženika, a podredno prekine postupak odlučivanja o tužbi sve dok nadležni sud pravomoćno ne odluči o tom prethodnom pitanju te da obveže tuženika podmiriti tužitelju troškove ovog postupka. Osim toga predlaže судu odgodu izvršenja točke VI. izreke rješenja u smislu čl. 26. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.) jer bi izvršenjem ovakve odluke tužitelju bila nanesena šteta za koju bi morao izdvojiti znatno više sredstava od onih koje je dužan plaćati prema ugovoru o služnosti za koji smatra da je na snazi. Smatra da odgoda ne bi bila protivna javnom interesu. Ujedno predlaže sklapanje nagodbe pred Visokim upravnim судом Republike Hrvatske radi mirnog rješavanja ovog spora na način da ugovorne strane iz ugovora sklope ugovor o osnivanju prava služnosti i prava građenja kojim bi temeljem izrađenog geodetskog elaborata korigirala iznos ugovorene naknade za služnost suglasnim utvrđenjem točne površine javnih cesta na kojima je izgrađena EKI tužitelja, a sve uz primjenu jedinične cijene koja je ugovorena i koja uostalom odgovara visini naknade za služnost za EKI na javnoj cesti koju je utvrdila Vlada Republike Hrvatske svojom odlukom te u tom smislu predlaže da se pozove Uprava sudjelovati u ovom postupku kao zainteresirana osoba.

Tužitelj potražuje naknadu troškova za sastav tužbe po tarifnom br. 23.1. OT u vezi Tbr. 50. OT s PDV-om ,što ukupno iznosi 20.585,00 kn.

U odgovoru na tužbu tuženik navodi da pogrešno tužitelj smatra pozivajući se na odredbe Zakona o cestama kako je na javnim cestama moguće zasnovati isključivo pravo služnosti ili pravo građenja i to prema cijenama utvrđenim odlukom Vlade Republike Hrvatske. U odnosu na te prigovore poziva se na presude ovog суда UsII-166/18 i UsII-327/18 u kojima je zauzeto stajalište da se u odnosu na nerazvrstane ceste odredba čl. 101. Zakona o cestama odnosi na građenje infrastrukturnih objekata na cesti, a ne na pravo puta i pravo na naknadu za EKI koja je propisana Zakonom o elektroničkim komunikacijama, kao zakonom koji regulira prava i obveze operatora elektroničkih komunikacija. Tuženik je ovaj stav suda uzeo u obzir i u pogledu javnih cesta te ga je u osporavanom rješenju primijenio i

na županijske i lokalne ceste u vlasništvu Republike Hrvatske i pod upravljanjem županijske uprave za ceste. Prema stavu suda iz navedene presude odredbom čl. 6. st. 2. točke e) Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (Narodne novine broj 152/11, 151/14 i 95/17, dalje: Pravilnik) naknada za pravo puta se obračunava i za ceste iz čega proizlazi da se ova obveza odnosi na ceste na kojima se nalazi EKI tužitelja. U odnosu na aktivnu legitimaciju Uprave za ostvarivanje prava na naknadu za pravo puta ističe kako je zatražio mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske koje je u očitovanju (broj: M-DO-145/2017-2 od 21. prosinca 2017.) navodi da je naknada za pravog puta temeljem ZEK-a prema svom sadržaju naknada za pravo služnosti na javnoj cesti, a to je jedan od izvora financiranja javnih cesta propisan čl. 86. Zakona o cestama te budući je Republika Hrvatska temeljem Zakona o cestama ovlastila županijske uprave za ceste na ubiranje naknade za pravo služnosti na županijskim lokalnim cestama, to znači da se ovlaštenikom prava na naknadu za pravo puta u smislu čl. 28. ZEK-a ima smatrati pravna osoba koja upravlja tom cestom. U odnosu na aktivnu legitimaciju navodi i očitovanje Ministarstva državne imovine (KLADA: 940 – 01/17 – 03/5225, URBROJ: 536 – 03 – 02 – 02/02-2 od 4. prosinca 2017. godine u kojem je navedeno: „... subjekt koji je ili koji će biti utvrđen infrastrukturnim operatorom obvezan je plaćati naknadu za pravo puta na svim nekretninama odnosno zemljišnim česticama koje su u vlasništvu ili na upravljanju Županijske uprave za ceste, s obzirom da isto upravo proizlazi iz citiranog čl. 28. st. 4. Zakona o elektroničkim komunikacijama.“

U odnosu na prestanak ugovora o služnosti navodi da je uzeo u obzir ugovor Fh.1-396/2013 o osnivanju prava služnosti na županijskim lokalnim cestama na području varazdinske županije od 4. prosinca 2013. godine (dalje: Ugovor), izjavu o otkazu Ugovora od 24. listopada 2018. i dokaz o uručenju izjave tužitelju 25. listopada 2018. u kojoj je navedeno da se Uprava ne smatra vezanom Ugovorom s danom dostave izjave tužitelju 25. listopada 2018. Pritom se tuženik poziva na odredbu čl. 212. st. 13. Zakona o obveznim odnosima temeljem koje je ugovor otkazan, a kojim člankom je propisano, ako trajanje obveznog odnosa nije određeno, svaka ga strana može okončati otkazom, koji se može dati u svaku dobu, samo ne u nevrijeme. Kako je čl. 13. Ugovora navedeno da je zaključen na neodređeno vrijeme tuženik je utvrdio pravo Upravi na naknadu za pravo puta od trenutka otkad stranke više nemaju ugovorom uređene odnose, a što je u skladu s praksom ovog suda poslovni broj UsII-242/18.

Smatra da je osporenom rješenju jasno obrazložio da je zasnivanje prava puta u smislu Zakona o elektroničkim komunikacijama teret na nekretnini koji nastaje izravnom primjenom pravne norme na činjenično stanje, a što proizlazi iz čl. 28. st. 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama. Temeljem te odredbe smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na općem dobru ili na nekretninama iz čl. 27. st. 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama, uz ispunjavanje bilo kojeg od navedenih uvjeta. Tužitelj je ispunio uvjet da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje 3 godine od početka njezina korištenja, te pravo puta na predmetnim nekretninama stekao izravno temeljem zakona, a u postupku pred tuženikom se utvrđivala količina i vrsta njegove infrastrukture te visina naknade za pravog puta koju je obvezan plaćati vlasniku nekretnine, kako je to propisano čl. 28. st. 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama. Zainteresirana osoba je pokretanjem postupka pred tuženikom jasno izrazila volju da joj se rješenjem odredi pravo na naknadu za pravo puta, a izjavom o otkazu dokazala je da je ugovor otkazan te je utvrđeno da ugovor više nije na snazi i da su stečeni uvjeti

rješavanja odnosa među strankama. Stoga smatra da tužbeni navodi kako ugovor nije mogao prestati važiti nisu osnovani.

Tužitelj pogrešno smatra da nije nedvojbeno dokazano kako bi sve čestice doista predstavljale javne ceste u vlasništvu Republike Hrvatske. Tuženik je upravo uvažavajući stav suda iz presude UsII-8/17 i UsII-189/18 i da zemljишno knjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja prava vlasništva u osporavanom rješenju utvrdio da je vlasništvo Republike Hrvatske na županijskim lokalnim cestama stečeno temeljem Zakona o cestama, kako je obrazloženo u pobijanom rješenju. Nastavno na stav suda kako je za utvrđenje nositelja prava vlasništva na cesti potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, tuženik je podatke o županijskim lokalnim cestama u vlasništvu Republike Hrvatske i pod upravljanjem županijske uprave za ceste utvrdio temeljem Elaborata za pravo podzemne i nadzemne EKI broj 1294/2018 od 2. svibnja 2018., kojeg je izradio i dostavio tužitelj, a koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o EKI, nesporan među strankama. U tom dokumentu za cjelokupnu EKI vidljiv je prostorni položaj na svim županijskim lokalnim cestama varaždinske županije, kao i vrsta i količina EKI po svakoj cesti. Elaborat je izrađen prema popisu županijskih lokalnih cesta na područje varaždinske županije iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine broj 103/2017 i 17/18) i dokumentu – Županijske ceste Varaždinske županije – stanje 20. listopada 2017. (Narodne novine broj 103/17.). Elaborat je nesporan među strankama, a izrađen je povezivanjem geodetski snimljenih trasa EKI u digitalnom obliku (podaci s terena) s digitalnim katastarskim planovima. Sadrži pregledni popis obrađenih županijskih i lokalnih cesta Varaždinske županije s iskazanim dužinama trasa je EKI koja prolazi županijskim i lokalnim cestama te s posebno iskazom dužinom trase EKI na županijskim i lokalnim cestama Varaždinske županije. Stoga smatra da je činjenično stanje u pogledu utvrđenja koje su to točno nekretnine javne ceste nesporno, jer to proizlazi iz navedenih dokumenata.

Predlaže stoga ovom суду odbiti tužbeni zahtjev.

U odgovoru na tužbu zainteresirana osoba u cijelosti osporava osnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva navodeći da tužitelj pogrešno smatra kako tuženik nije imao osnove za priznavanjem zainteresiranoj osobi naknade za pravo puta na javnim cestama u vlasništvu Republike Hrvatske pozivajući se na odredbe Zakona o cestama. Zainteresirana osoba navodi odredbu čl. 6. Pravilnika koja jasno propisuje za koje vrste nekretnine se plaća naknada za korištenje nekretnina na temelju prava puta, a što nedvojbeno obuhvaća i lokalne i županijske ceste. Navodi dosadašnju praksu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i to presudu poslovni broj UsII-166/18. od 7. lipnja 2018. godine gdje je je nedvojbeno utvrđeno da se naknada za pravo puta sukladno odredbama Pravilnika obračunava iznad ceste. Takav stav Visoki upravni sud Republike Hrvatske je ponovio u presudi poslovni broj UsII-327/18 od 5. prosinca 2018., povodom zahtjeva grada Klanjca, iz čega je razvidno da je zainteresirana osoba svoje odnose glede EKI i druge povezane opreme s tužiteljem mogla regulirati sklapanjem ugovora o osnivanju prava služnosti sukladno odredbama Zakona o cestama ili temeljem instituta prava puta prema odredbama Pravilnika o potvrdi o naknadi za pravo puta.

Navodi odredbu čl. 3. st. 6. Zakona o cestama (Narodne novine, broj: 84/11., 22/13., 54/13., 148/13. i 92/14.)koja ovlašćuje županijske uprave za ceste, kao pravne osobe za upravljanje županijskim lokalnim cestama, te odredbu čl. 28. st. 4. Zakona o elektroničkim komunikacijama koji propisuje da je infrastrukturni operator obvezan plaćati upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnine naknadu za pravog puta, a upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine obvezan je infrastrukturnom operatoru omogućiti ostvarivanje prava puta. S obzirom da se prema čl. 93. st. 7. Zakona o cestama naknada za ostvarivanje prava služnosti uplaćuje na račun županijskih uprava za ceste, to se i naknada za pravo puta uplaćuje na račun

županijskih uprava za ceste, pa je samim time županijska uprava za ceste i ovlaštena podnijeti zahtjev za utvrđivanje infrastrukturnog operatora te utvrđivanje količine i vrste infrastrukture i visine naknade za pravo puta. Smatra da u trenutku kada je zainteresirana osoba valjano otkazala ugovor o osnivanju prava služnosti na županijskim lokalnim cestama Varaždinske županije 4. prosinca 2013. godine tuženik je potpuno legitimno donio pobijano rješenje od 16. studenoga 2018. godine prema odredbama Pravilnika koji propisuje da se naknada za korištenje nekretnina na temelju prava puta plaća i za ceste. Mišljenja je da neosnovano tužitelj smatra da ugovor i dalje proizvodi pravne učinke, te da je tuženik o prestanku ugovora trebao odlučiti kao o prethodnom pitanju. Pri tome se poziva na odredbu čl. 212. st. 1., 3. i 5. Zakona o obveznim odnosima. Budući otkaz nije dan u nevrijeme to je nedvojbeno valjan (redoviti) otkaz ugovora izjavljen dopisom od 24. listopada 2018. godine. Navodi da su razlozi načina prestanka ugovora propisani Zakonom o obveznim odnosima i ne mogu ovisiti o razlozima i načinu prestanka stvarnih prava koja su temeljem tih ugovora osnovana. Takav stav zauzeli su Trgovački sud u Zadru kao i Trgovački sud u Zagrebu kada su u identičnim predmetima odbili tužbeni zahtjev tužitelja kojim se traži utvrđenje da je otkaz ugovora neosnovan i bez pravnog učinka, i u privitku se dostavlja i presuda Trgovačkog suda u Zadru poslovni broj P-115/2018 od 29. listopada 2019. godine, te presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1137/17 od 25. listopada 2017. godine. Postojanje ugovornog odnosa kojim je zasnovano pravo služnosti između infrastrukturnog operatera i vlasnika nekretnine na kojoj je izgrađena elektronička komunikacijska infrastruktura nije prethodno pitanje pri rješavanju postupka utvrđivanja infrastrukturnog operatera i visine naknade za pravo puta po zahtjevu upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine. Dodatno iznosi razloge zbog čega smatra da se ne radi o prethodnom pitanju pozivajući se na presudu na praksi Upravnog suda Republike Hrvatske Us-4780/92, Us-2264/85, Us-9673/01 i Us-5803/03, kao i na autore Ivu Borkovića, Upravno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2002, str. 443 i Daria Đerđu, Opći upravni postupak u Republici Hrvatskoj, Inženjerski biro, Zagreb, 2010. str. 144-145. Navodi i praksi Visokog upravnog suda Republike Hrvatske izraženu u presudi poslovni broj UsII-100/18 od 7. lipnja 2018. godine u kojoj se ovaj sud izjasnio u odnosu na postojanje ugovora o služnosti i otkaz tako da je u obrazloženju naveo: „... ovaj Sud ne nalazi osnovanim navod tužitelja, kako je tuženik pogrešno zaključio da ugovor o služnosti više ne proizvodi pravne učinke, budući spisu predmeta prileži dokaz o raskidu navedenog ugovora ...“. Osim toga navodi presudu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj UsII-242/18 u kojoj je također izražena izražen stav u odnosu na izjavu o otkazu ugovora.

Zainteresirana osoba smatra da se tužitelj neosnovano poziva na presudu Županijskog suda u Zagrebu broj Gž-4702/2018 jer tužitelj svoje pravo služnosti nikada nije upisao zemljische knjige pa pravo služnosti niti nema, a ako tužitelj smatra da pravo služnosti ipak ima, on to svoje pravo mora prvo dokazati u nekom drugom postupkom. Isto tako pogrešnim smatraju tvrdnju tužitelja da se zainteresirana osoba može pojaviti kao ovlaštenik naknade za pravog puta samo u odnosu na one nekretnine za koje se može legitimirati kao njihov vlasnik ili upravitelj općeg dobra, a sve kako je i Visoki upravni sud u postupcima utvrđivanja infrastrukturnog operatera i naknade za pravo puta zauzeo stav da se radi osiguranja cjelovitosti i sigurnosti EKI, a što je nesporno u javnom interesu i pravične ravnoteže između ovog cilja i ograničavanja prava trećih ustanovljavanjem prava puta odredba čl. 29. ZKP treba tumačiti na način da se pod pojmom opće dobro razumijeva i javno dobro u općoj uporabi (presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj UsII-106/17). Navodi da su javne ceste javno dobro u Općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske te se poziva na odredbe čl. 129. i 130. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine, broj: 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09.,

143/12., 152/14. i 81/15.-procisceni tekst), koje propisuju pravo stjecanja vlasnistva na temelju zakona. To je i ovdje slučaj, pa upis prava vlasnistva na nekretninama u zemljišnim knjigama nije konstitutivnog karaktera, već samo deklatornog karaktera, koje stajalište potvrđeno i primjerice u presudi Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj u Us-8/17-5 od 22. studenoga 2017. godine. Navodi i presudu UsII-16/18 u odnosu na stjecanje vlasnistva na nerazvrstanim cestama, koje su tako postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave, pri čemu je upisu zemljišne knjige deklatorne naravi.

Smatra da u nedostatku valjane argumentacije tužitelji osporavaju vlastiti geodetski elaborat, temeljem kojega je tuženik donio pobijano rješenje. Geodetski elaborata i Tablicu 1 iz Pravilnika o potvrdi naknade za pravo puta temeljem kojeg je tuženik obračunao naknadu za pravo puta, izradio je i tuženiku dostavio upravo tužitelj prema zaključku tuženika kojim je to od njega zatraženo. Sastavni dio tog zaključka čini popis svih lokalnih i županijskih cesta kojima upravlja zainteresirana osoba, sukladno Odluci o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine broj 103/17 i 17/18). Stoga smatra nesporno utvrđenim da se radi o javnim cestama kojima upravlja zainteresirana osoba.

Zaključno smatra da je pobijano rješenje u cijelosti zakonito te predlaže ovom sudu odbiti tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan uz obvezu tužitelja da zainteresiranoj osobi naknadi prouzročeni trošak i to za sastav odgovora na tužbu 16.460,00 kn s PDV-om 25 % što iznosi 4.575,00 kn, ukupno 20.585,00 kn.

Protivi se prijedlogu tužitelja da Sud odgodi izvršenje točke VI izreke rješenja u smislu čl. 26. ZUS-a iz razloga što se izvršenjem rješenja niti na koji način ne bi mogla tužitelju nanijeti šteta koja bi se teško mogla popraviti, jer su prihodi tužitelja samo 2017. godini iznosili 7.856 milijardi kuna, pri čemu se poziva na podatke objavljene u elektroničkim medijima.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja (članak 55. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima, Narodne novine, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda RH i 29/17., dalje: ZUS), Sud tužbeni zahtjev ocjenjuje neosnovanim.

Iako je tužitelj predložio održavanje rasprave Sud je ocijenio da se bitni tužbeni navodi odnose prvenstveno na povredu mjerodavnog materijalnog prava, a činjenice su pravilno utvrđene, pa je spor riješio bez rasprave.

Odredbom članka 28. Zakona o elektroničkim komunikacijama uređeno je korištenje općeg dobra i nekretnina drugih na temelju prava puta te je stavkom 1. tog članka propisano da se smatra da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izradio elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta, i to da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika, da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudske spore s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja, u kojem slučaju tuženik izdaje potvrdu o pravu puta u skladu s pravilnikom iz članka 29. stavka 1. toga Zakona (stavak 2.).

Prema stavku 4. citiranog članka Zakona infrastrukturni operator obvezan je plaćati upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnine naknadu za pravo puta, a upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine obvezan je infrastrukturnom operatoru omogućiti ostvarivanje prava puta. Odredbom stavka 6. citiranog članka Zakona propisano je da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine može pred Agencijom pokrenuti postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na

općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, te utvrđivanje količine i vrste takve infrastrukture i visine naknade za pravo puta.

Iz podataka spisa predmeta proizlazi da je zainteresirana osoba podnijela zahtjev tuženiku, 23.ožujka 2016.godine., za utvrđivanje visine naknade za pravo puta. Tijekom postupka, zainteresirana osoba je 6.studenog 2018.godine dostavila presliku izjave o otkazu Ugovora od 24.listopada 2018.godine i dokaz o uručenju izjave o otkazu tužitelju 25. listopada 2018.godine.

Tužitelj smatra da nije u obvezi plaćati naknadu za pravo puta iz razloga jer sa zainteresiranom osobom ima sklopljen ugovor za koji smatra da se nije mogao otkazati jednostrano, izjavom o otkazu Ugovora, zbog čega u ovom postupku treba to pitanje riješiti kao prethodno pitanje.

U konkretnom slučaju radi se o postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta po zahtjevu upravitelja općeg dobra ili vlasnika nekretnine, a u kojem postupku se utvrđuje i obveza infrastrukturnom operatoru na plaćanje naknade za pravo puta, a ne o postupku kakvog ima u vidu odredba članka 8. stavka 4. Pravilnika, prema kojoj obveza plaćanja naknade za pravo puta prestaje ako na nekretnini postoji koje drugo pravo temeljem kojeg infrastrukturni operator plaća naknadu za korištenje općeg dobra ili nekretnine, dakle postojanje ugovora je uvjet za prestanak obveze plaćanja utvrđene naknade za pravo puta, o čemu se ovdje ne radi.

Prema ocjeni ovog Suda, u postupku utvrđivanja obveze plaćanja naknade za pravo puta, u okolnostima konkretnog slučaja, sama izjava o otkazu ugovora predstavlja dokaz o nepostojanju drugog prava na nekretnini u smislu zapreke za utvrđivanje naknade o pravu puta u ovom postupku. Stoga nije osnovan navod tužitelja kako je tuženik pogrešno zaključio da ugovor o služnosti više ne proizvodi pravne učinke, budući spisu predmeta prileži dokaz o otkazu navedenog ugovora. Ovakvo stajalište Sud je izrazio u presudama UsII-242/2018-9 od 5.prosinca 2018. i UsII-408/2018-8 od 6.prosinca 2018.godine. Iz tog razloga neosnovan je prigovor tužitelja da je pitanje prestanka ugovora prethodno pitanje o kojem bi trebao odlučiti ovaj Sud ili prekinuti postupak do rješenja ovog pitanja pred nadležnim sudom.

Stoga je pravilno obveza tužitelju određena za razdoblje nakon što je primio izjavu o otkazu Ugovora, jer prema već izraženom shvaćanju ovog Suda u presudi UsII-242/2018-9 od 5.prosinca 2018. sama izjava o otkazu ugovora predstavlja dokaz o nepostojanju drugog prava na nekretnini u smislu zapreke za utvrđivanje naknade za pravo puta u ovom postupku.

Tuženik pravilno utvrđuje da je zainteresirana osoba upravitelj županijskih i lokalnih cesta prema članku 3.Zakona o cestama te stoga ovlašten podnijeti zahtjev u ovom postupku, te kao upravitelj ostvaruje pravo na naknadu za pravo puta prema članku 28.stavku 4. Zakona o elektroničkim komunikacijama. Osnovano je tuženik zaključio da se radi o cestama u vlasništvu Republike Hrvatske, stečenom *ex lege* pri čemu se pozvao na dosadašnju praksu ovog Suda, a ceste su snimljene u Elaboratu kojeg je izradio tužitelj u odnosu na koji u upravnom postupku nije bilo spora među strankama.

U odnosu na prigovore glede prava koja se mogu osnivati na nerazvrstanim cestama ističe se da se odredba članka 101. Zakona o cestama u vezi s odredbom članka 3. ovog Zakona odnosi na građenje infrastrukturnih objekata na cesti, a ne na pravo puta i pravo na naknadu za EKI što je propisano ZEK-om kao zakonom koji regulira prava i obveze operatora elektroničkih komunikacija.

Pravo puta čini pravo pristupa, postavljanja, korištenja, popravljanja i održavanja elektroničke komunikacijske mreže i elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, što obuhvaća i kabelsku kanalizaciju, kao i druga s tim povezana prava koja čine teret na nekretnini na kojoj je izgrađena EKI i druga povezana oprema pa imatelj

ovog prava, kojim se ograničava pravo vlasnika i ovlaštenika upravljanja nekretninama na kojima se nalazi EKI, ima obvezu plaćati naknadu za ovo ograničenje, kako to jasno proizlazi iz članka 28. stavka 4. ZEK-a.

Slijedom navedenog, valjalo je, na temelju odredbe članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17., dalje u tekstu: ZUS) presuditi kao pod točkom I. izreke. Točkom II. izreke odbijen je zahtjev tužitelja za naknadom troškova spora temeljem čl. 79. st. 4. ZUS-a jer nije uspio u sporu.

Odluka o naknadi troškova spora (točka III. izreke) donesena je na temelju odredbe članka 79. stavka 4. Zakona o upravnim sporovima te na temelju Tbr. 23. t. 1. i Tbr. 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj: 142/12., 103/14., 118/14. i 107/15.) tako da je zainteresiranoj osobi u trošak spora priznat trošak zastupanja po odvjetniku za sastav odgovora na tužbu, uvećan za PDV, u iznosu 3.125,00 kn jer je prema članku 79. stavku 2. ZUS-a vrijednost predmeta spora neprocjenjiva.

Odluka o objavi presude (točka IV. izreke) utemeljena je na odredbi članka 14. stavka 8. ZEK-a.

U Zagrebu 12. veljače 2020.

Predsjednica vijeća
Lidija Vukičević, v.r.

Za točnost otpravka – ovlašteni službenik
Tanja Nemčić

